

Tablou de bord: România din punct de vedere economic, social și al educației în Uniunea Europeană

- anul 2023 comparativ cu anul 2007 -

Luminița CHIVU¹
George GEORGESCU²

1. Considerații preliminare

Conturarea reperelor pentru o abordare strategică, pe termen mediu și lung, a dezvoltării economice și sociale a României trebuie să pornească de la un **diagnostic al stării actuale**, care să permită reliefaarea atu-urilor, dar și a vulnerabilităților, elemente absolut necesare pentru o analiză integrată, din perspectiva problematicii dezvoltării durabile.

Convergența reală reprezintă cea mai importantă provocare pentru statele membre ale Uniunii Europene.

Caracterul original al metodologiei propuse este conferit de abordarea complexă și multidimensională a convergenței reale, pornind de la identificarea a **165 de indicatori considerați relevanți, cantitativi și calitativi, simpli, medii și compoziți, în valori nominale și reale**, care se constituie în tot atâția senzori privind componentele esențiale ale modelului economic și social românesc, reuniți într-un **Tablou de bord** (Anexa 1).

Indicatorii selectați acoperă practic vectorii primordiali și definatorii ai dezvoltării economice și sociale, inclusiv de mediu, parametrizați prin asigurarea unui standard ridicat al comparabilității internaționale la nivelul statelor membre UE, creionând un **tablou exhaustiv al poziționării reale actuale a României în raport cu anul aderării** și punând în evidență atât progresele înregistrate, ce necesită a fi consolidate, cât și persistența și/sau remanența unor decalaje ce trebuie recuperate prin readaptarea și chiar resetarea, dacă este cazul, a politicilor publice aferente.

Astfel, cu titlu de exemplu, precizăm că **demersul analitic a avut în vedere**, în principal, indicatori ai:

- **avuției naționale** (totală, active tangibile, active intangibile, capital produs, capital natural, capital uman, active străine nete) ;

---

¹ Director general, Institutul Național de Cercetări Economice "Costin C. Kirițescu" al Academiei Române.

² Director general adjunct, Institutul Național de Cercetări Economice "Costin C. Kirițescu" al Academiei Române.

- **nivelului de dezvoltare economică** (evoluția ofertei și cererii agregate, PIB per capita la valori nominale și la Paritatea de Cumpărare Standard, indicele competitivității, formarea brută de capital fix, productivitatea reală a muncii);

- **resurselor materiale și energetice** (PIB/consum material intern, biomasă, minereuri metalifere, minereuri nemetalifere, materiale energetice fosile, productivitatea resurselor, dependența de materii prime din import, dependența energetică, productivitatea energetică);

- **resurselor agricole și forestiere** (suprafața totală de teren, suprafața agricolă și respectiv de teren arabil, prețul terenurilor arabile, balanța comerțului exterior cu produse agroalimentare, ponderea suprafeței împădurite în suprafața totală, volumul de masă lemnoasă al pădurilor);

- **fluxurilor de investiții străine directe** (intrări și ieșiri de ISD, stocul ISD intern și extern, populația ocupată în companiile controlate de capitalul străin);

- **echilibrelor financiare și bugetare** (balanța comercială, contul curent și de capital, poziția investițională internațională netă, deficitul bugetar, sarcina fiscală, datoria publică brută consolidată);

- **fenomenelor demografice** (populația totală, speranța de viață la naștere, spor natural, sold migrator, sold total, rata de dependență demografică, populația activă, rata de activitate a populației active, rata de dependență economică);

- **pieței muncii** (populația ocupată, ponderea salariaților în populația ocupată, rata șomajului, salariul minim nominal și la Paritatea de Cumpărare Standard, cost salarial mediu orar în industrie, construcții și servicii, venitul net estimat pe durata vieții active);

- **mediului înconjurător** (emisii de gaze cu efect de seră, ponderea energiilor regenerabile în consumul final brut de energie, total deșeuri generate, rata de recirculare a deșeurilor și materialelor refolosibile, suprafața agricolă organică);

- **progresului social și protecției sociale** (indicele progresului social, indicele dezvoltării umane, cheltuieli protecție socială, persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială, rata sărăciei în muncă, ponderea veniturilor deținute de 40% din cei mai săraci);

- **educației și învățării continue** (ponderea absolvenților cu studii superioare, rata de părăsire timpurie a sistemului, procent din tinerii cu vârstă de 15 ani care au un nivel scăzut de cunoștințe în citit, știință și matematică, rata de angajare a noilor absolvenți, participarea adulților la procesul de învățare continuă);

- **cercetării-dezvoltării-inovării** (cheltuieli totale pentru CD - pondere în PIB, medii per capita -, din care cheltuieli guvernamentale pentru CD, respectiv sectorul întreprinderi și

sectorul universităţii, personal de cercetare-dezvoltare, ponderea în ocuparea totală, ponderea sectorului TIC în PIB, specialiști TIC).

La aceştia se adaugă o serie de **indicatori complementari**, între alţii: infrastructură autostrăzi, E-commerce și E-governance, raportul de suport pentru sistemul public de pensii, transferuri personale între gospodăriile rezidente și non-rezidente, indicele percepţiei corupţiei.

Informațiile de bază pentru indicatorii incluși în Tabloul de bord sunt preluate din **surse de date credibile și certificate internațional**, respectiv Eurostat, World Bank, United Nations Trade and Development (UNCTAD), United Nations Development Programme (UNDP), European Commission Data on Taxation, World Economic Forum, Transparency International.

Tabloul de bord conține pentru fiecare indicator: denumire, simbol, UM; anii (anul de bază este 2007, anul aderării României la Uniunea Europeană, iar cel de-al doilea reper temporal îl reprezintă ultimul an pentru care sunt disponibile date), nivelul indicatorului pentru România, locul ocupat în ierarhia statelor membre UE din punct de vedere al nivelului indicatorului, sistemul semafor de grupare pe 3 clase (Clasa I – locul 1-9 – culoarea albastră; Clasa II – locul 10-18 -culoarea galbenă; Clasa III – locul 19-27 – culoarea roșie), nivelurile minim, mediu și maxim consemnate de indicatorul respectiv la nivelul Uniunii Europene, precum și sursa informațiilor.

Pentru o imagine mai complexă, indicatorii identificați pot fi completați cu alți indicatori relevanți din variate perspective, dar extrem de important este mesajul transmis prin elaborarea acestui Tablou de bord, răspunzând nevoii unei monitorizări permanente și intercorelate a evoluțiilor economice și sociale, a progreselor realizate de România comparativ cu celelalte state membre și față de media UE.

Pornind de la analizele și informațiile de context, cu ajutorul acestor indicatori pot fi identificate punctele forte/avantajele și punctele slabe ale României din punct de vedere economic și social, rezultatele concretizate în analize privind rangul României în ierarhia statelor membre UE27, fiind sintetizate în final, într-un Infografic, ce redă sugestiv **elementele esențiale pentru fundamentarea răspunsului la întrebarea:** Cum evoluează gradul de convergență reală din punct de vedere economic, social și de mediu al României cu statele membre și media Uniunii Europene ?

Imaginea comprehensivă surprinsă de Tabloul de bord este completată prin **generarea de grafice de sinteză tip nori, cu gruparea indicatorilor pe clase**, în cadrul cărora identificarea indicatorilor se poate realiza în funcție de simbolul atașat în Tabloul de bord, precum și prin grafice ce reflectă evoluția indicatorilor din cadrul fiecărei clase.

Metodologia prezintă avantajul esențial de a putea fi replicată pentru oricare dintre Statele membre ale Uniunii Europene, permițând realizarea de comparații de substanță între acestea din perspectiva convergenței reale, precum și reconfigurarea politicilor publice.

La nivelul anului 2023 și al analizei situației din prezent și evaluării perspectivelor, necesită avut în vedere contextul internațional extrem de complicat, caracterizat de o serie de crize suprapuse generate de efectele remanente ale pandemiei, restructurarea lanțurilor globale de aprovizionare, producție și distribuție, criza energetică și de materii prime, nivelul înalt și persistența inflației, tensiunile geopolitice în creștere, inclusiv sub impactul războiului din Ucraina, toate acestea, pe fondul creșterii gradului de incertitudine a evoluțiilor la scară globală, regională, națională pe termen scurt, mediu și lung.

2. Analiza SWOT a evoluțiilor și a performanțelor în 2023 comparativ cu 2007

2.1 Puncte tari. Ce avantaje comparative și competitive are România ?

- **Locația, poziția geostrategică** – poartă de intrare în Uniunea Europeană, acces la Marea Neagră (port Constanța) și poziționarea pe malul stâng al Dunării (al doilea fluviu ca lungime din Europa, 2.860 km), pe o lungime de 1.050 km;
- **Apartenența la Organizația Tratatului Atlanticului de Nord – NATO** (din anul 2004) **și la Uniunea Europeană** (începând cu 1 ianuarie 2007) și implicit, membră a pieței unice europene;
- **Poziție importantă în ecuația Uniunii Europene-27 (UE27)** din punct de vedere al resurselor de teren și resurselor umane: locul 8 în ierarhia statelor membre din punct de vedere al suprafeței totale (238.398 kmp, în anul 2023) și locul 6 din punct de vedere al populației (19,05 milioane locuitori, în anul 2023);
- **Progres semnificativ al convergenței reale cu celelalte state membre**, de la momentul aderării la UE, decalajul față de PIB mediu pe locuitor la nivelul UE 27 reducându-se cu 32,8 puncte procentuale. Dacă în anul 2007, PIB mediu pe locuitor (exprimat la PCS-puterea de cumpărare standard) din România reprezenta 44,2% din media UE 27, în anul 2023 acesta reprezenta 79,0%;
- **Disponibilitatea unor importante resurse naturale, materiale și energetice.** Conform datelor Băncii Mondiale privind **avuția națională**³, din punct de vedere al acestui indicator

---

³ *The Changing Wealth of Nations 2024. Revisiting the Measurement of Comprehensive Wealth*, Washington, DC: World Bank. Notă: Cele mai recente date sunt cele aferente anului 2020.

România se situa, în anul 2020, pe locul 15 din cele 26 state membre ale UE (fără Cipru) pentru care sunt furnizate date (comparativ cu locul 16 în anul 2007), pe locul 7 din punct de vedere al capitalului natural (similar cu anul 2007) și pe locurile 17, 15 și respectiv 20 din punct de vedere al capitalului produs, capitalului uman și activelor străine nete (comparativ cu locurile 18, 15 și respectiv 18 în anul 2007). Din perspectiva capitalului natural mediu pe locuitor, România ocupa locul 8 în ierarhia statelor membre UE (similar cu anul 2007);

- **Dependența de importul de materii prime**⁴ este foarte scăzută în cazul României, reprezentând unul din pușinii indicatori la care țara noastră s-a situat pe primul loc în ierarhia statelor membre UE din acest punct de vedere, atât în 2007, cu o pondere a importurilor în totalul inputurilor utilizate în economie de 11,1%, cât și în 2023, cu o pondere de 8,1%, cu precizarea că aceste procente se situează sub jumătatea mediei înregistrate la nivelul UE27, fiind mult mai reduse comparativ cu Luxemburg (88,7%) Olanda (82,7%), Belgia (75,6%), Italia (48%), Germania (37,5%) sau Franța (35,83%). Situația extrem de favorabilă a României din perspectiva disponibilităților interne de fluxuri materiale care intră în producție sau consumul intern, explicabilă însă și printr-un nivel relativ mai scăzut de dezvoltare industrială, ar trebui coroborată, mai ales într-un context internațional volatil în privința prețurilor materiilor prime, cu eforturi naționale pentru extinderea lanțurilor valorii adăugate și de creștere a gradului de prelucrare pe plan intern, susținute de politici investiționale și fiscale adecvate;
- **Rata scăzută a dependenței energetice.** România este înzestrată cu resurse energetice importante, atât de natură fosilă (țigeti, cărbune, gaz natural, la care se adaugă energia nucleară), cât și regenerabile (hidroenergie, solară-fotovoltaică, eoliană, geotermală, biomasă, hidrogen). Scorul riscului de securitate energetică este superior mediei UE și mai bun decât al vecinilor săi, ceea ce, într-un context internațional marcat de volatilitate, reprezintă un atu pentru dezvoltarea sectorului energetic astfel încât, prin realizarea programului de investiții strategice să-și consolideze poziția de furnizor regional de securitate energetică. Rata de dependență energetică⁵ a României este la un nivel redus comparativ cu majoritatea celorlalte state membre UE, ceea ce reprezintă un avantaj

---

⁴ *Dependența de importul de materii prime* este un indicator al măsurii în care economia unei țări se bazează pe importuri pentru acoperirea necesităților privind inputurile din economie (producție și consum), exprimându-se ca pondere a importurilor în totalul inputurilor materiale utilizate (calculate ca sumă a extracției interne și importurilor fizice). Aceste importuri (inputuri) includ minereuri metalifere, minerale nemetalifere, biomasă și materii prime energetice fosile sau de carieră.

⁵ *Rata de dependență energetică* se calculează prin raportarea importurilor nete de energie la totalul energiei disponibile.

comparativ și competitiv semnificativ al țării noastre în perspectiva unei dezvoltări economice sustenabile, ca și în eventualitatea unei crize energetice. În anul 2007, rata de dependență energetică a fost de 31,5%, România găsimu-se pe poziția a patra în ierarhia europeană din acest punct de vedere, în anul 2022 înregistrându-se o îmbunătățire a indicatorului la nivelul de 32,4%, ceea ce a condus la avansarea țării pe locul trei în clasamentul statelor membre UE. De remarcat că acest progres al țării noastre s-a realizat în condițiile în care media UE de circa 62% a ratei de dependență energetică din 2022 s-a situat peste nivelul înregistrat în 2007, respectiv 57%. O mențiune specială pentru Germania, cea mai industrializată țară din UE, unde rata de dependență energetică a fost peste media UE, situându-se la nivelul de 58,5% în 2007 și 68,5% în 2022, precum și pentru Olanda, unde această rată a înregistrat o creștere semnificativă în perioada de referință, respectiv de la 37,4% în 2007 la peste 80% în 2022;

- **Potențial semnificativ în domeniul energiilor regenerabile.** Aproximativ 40% din mix-ul de energie electrică este compus din energie din surse regenerabile, respectiv 58% energie fără emisii de gaze cu efect de seră (GES), iar 72% cu emisii relativ scăzute de CO₂;
- **Nivelul mediu pe locuitor al emisiilor de gaze cu efect de seră relativ redus,** respectiv de 2,8 tone (comparativ cu 4,6 tone în anul 2007), consemnat în România în anul 2023, o plasau pe locul 1 în ierarhia statelor membre ale UE27 din punct de vedere al acestui indicator, comparativ cu o medie europeană de 4,6 tone;
- **Ameliorarea productivității energetice.** Acest indicator⁶ face parte din setul *Sustainable Development Goals* al UE, și este urmărit prin stabilirea de ținte ce au în vedere reducerea consumului de energie primară și a emisiilor de CO₂, care impun, în principal, optimizarea mix-ului energetic, promovarea investițiilor în infrastructura energetică, orientarea către tehnologii curate și de randament înalt. În cazul României, productivitatea energetică a înregistrat o evoluție favorabilă, respectiv de la 3,2 euro/kg echivalent petrol în 2007 la 6,0 euro/kg echivalent petrol în 2022, ceea ce a determinat avansarea țării noastre de pe poziția 25 pe poziția 17 în ierarhia statelor membre din acest punct de vedere, precum și reducerea decalajului față de media UE (6,7 euro/kg echivalent petrol și respectiv 9,3 euro/kg echivalent petrol în 2022) de la 54% în 2007 la 35% în 2022, respectiv cu 19 puncte procentuale. Se remarcă faptul că, în ansamblu, statele din Europa Centrală și de Est

---

⁶ *Productivitatea energetică* (inversul intensității energetice) se calculează prin raportarea PIB la consumul brut de energie.

înregistrau, atât în 2007, cât și în 2022, niveluri ale eficienței energetice inferioare mediei UE, dintre acestea, Bulgaria situându-se pe ultimul loc în ierarhia statelor membre, cu 1,8 euro/kg echivalent petrol în 2007, respectiv 2,5 euro/kg echivalent petrol în 2022;

- **Volumul semnificativ de masă lemnoasă al pădurilor** (lemn fără scoarță), indicator introdus recent de Eurostat, care suferă încă ajustări metodologice pentru asigurarea comparabilității la nivelul statelor membre UE⁷, reflectă disponibilitatea utilizării acestei importante resurse în economie, cu respectarea imperativelor de protecție a pădurilor, respectiv mediului și de reducere a amprentei de carbon, precum și de atenuare a impactului schimbărilor climatice, devenite obiective prioritare ale UE pe termen mediu și lung. România, cu peste 2.100 milioane mc în 2007 și peste 2.350 milioane mc în 2020 este una dintre țările cel mai bine înzestrate din acest punct de vedere, clasându-se pe locul 6 în ierarhia UE în cei doi ani de referință. Trebuie precizat însă că există rezerve semnificative în exploatarea și valorificarea lemnului în țară, prin parcurgerea fazelor superioare de prelucrare pe lanțurile de valoare adăugată, până în prezent prevalând exporturile de lemn neprelucrat (bușteni) sau prelucrat primar (cherestea), fără a mai aminti de defrișările masive, de multe ori haotice și ilegale ale suprafețelor împădurite;
- **Apartenența la Mecanismul European de Stabilizare Financiară și la Compactul Fiscal European;**
- **Stabilitatea sistemului financiar-bancar**, existența unor rezerve internaționale importante și stabilitatea relativă a cursului de schimb valutar. La 30 noiembrie 2024, rezervele valutare la Banca Națională a României se situau la nivelul de 61,174 mld. euro (25,307 mld. euro la 31 decembrie 2007), iar rezervele internaționale ale României (valute plus aur) erau de 69,573 mld. euro (27,186 la 31 decembrie 2007);
- **Statutul de piață emergentă.** După trei ani de monitorizare, în septembrie 2019, furnizorul global de indici FTSE Russell a promovat România (Bursa de Valori București), de la statutul de piață de frontieră la cel de piață emergentă;
- **Stoc în creștere al investițiilor străine directe.** Conform datelor BNR⁸, la finele anului 2023, **stocul de investiții străine directe (ISD)** era de 127,3 mld. euro (peste 40,0% dintre acestea fiind localizate în industrie), comparativ cu 60,9 mld. euro în anul 2007. În multe cazuri, acestea au adus noi generații de tehnologii, au contribuit la dezvoltarea unor ramuri

---

⁷ Pilli R., Grassi G. (2021). *Provision of technical and scientific support to DG ESTAT in relation to EU land footprint estimates and gap-filling techniques for European forest accounts (LAFO)*, EUR 30581 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2021.

⁸ Banca Națională a României, "Buletin lunar", nr. 12, Decembrie 2023.

de vârf și la creșterea exporturilor. România are o tradiție industrială importantă, beneficiind de forță de muncă calificată și cu un cost atractiv pentru investitorii străini. Aceasta a contribuit la dezvoltarea unor sectoare industriale dinamice, în particular în domeniul producției de autovehicule, dar și a unor activități din sfera serviciilor IT și de transport. Unul din avantajele competitive care a stimulat influxurile ISD l-a reprezentat costul salarial mediu orar redus consemnat în România, respectiv de 11,0 euro în anul 2023 (singurul stat membru UE27 cu un nivel mai scăzut al costului salarial fiind Bulgaria), comparativ cu o medie pe ansamblul UE 27 de 31,8 euro;

- **Oportunitatea atragerii de surse suplimentare de finanțare din fonduri nerambursabile** și ameliorarea, în ultimii ani, a capacității de absorbție a acestora. Conform datelor furnizate de Ministerul Finanțelor, în perioada 1 ianuarie 2007-30 decembrie 2023, România a primit 92 mld. euro de la UE și a contribuit la bugetul UE cu 29 mld. euro (sold pozitiv pentru România de 63,0 mld. euro). În perioada următoare, România beneficiază din partea Uniunii Europene de alocări de 51,5 mld. euro aferente CFM 2021-2027 (31,5 mld. euro din politica de coeziune și circa 20 mld. euro din Politica Agricolă Comună), la acestea adăugându-se 12,2 mld. euro granturi și 15 mld. euro sub formă de împrumuturi, aferente implementării Planului Național de Redresare și Reziliență.
- **Potențial agricol important:** locul 6, în anul 2023, din punct de vedere al suprafeței agricole utilizate în rândul statelor membre ale UE 27 (respectiv 12,714 mil. ha); 31,8% din numărul de exploatați agricole din Uniunea Europeană se găsesc în România, terenuri fertile, oportunități pentru agricultură organică, produse tradiționale, inclusiv produse montane; locul 5 din punctul de vedere al suprafeței de teren arabil utilizată (8,407 mil. ha); locul 4 din punct de vedere al suprafeței pajiștilor permanente (3,902 mil. ha);
- **Resurse umane importante și de calitate.** Conform datelor Eurostat, România se situează pe locul 7 în rândul statelor membre ale UE 27 din punct de vedere al populației active (8,1 mil. persoane, 2023) și ocupate (7,6 mil. persoane, 2023). În ultimii ani, rata șomajului s-a situat la un nivel scăzut: 5,6% în anul 2023 (locul 14 în rândul statelor membre UE27). Productivitatea fizică a muncii este competitivă la nivel internațional, în cazul anumitor domenii și specializări. Calificarea înaltă a resurselor umane se bucură de recunoaștere internațională în numeroase domenii: sănătate, IT etc. Românii care au lucrat în străinătate și se întorc în țară contribuie la dezvoltarea de noi competențe, specializări. Creșterea veniturilor și facilitățile fiscale acordate în ultimii ani pentru anumite categorii de personal, cumulate cu alte măsuri necesare a fi întreprinse, pot conduce la reducerea amplitudinii emigrației și la creșterea repatrierilor;

- **Valoarea mare a transferurilor personale (între gospodăriile non-rezidente și cele rezidente în România).** Nivelul de 4,4 mld. euro, consemnat pentru România în anul 2022, o situează pe locul 1 în ierarhia statelor membre ale UE27, în creștere cu un loc față de anul 2012, când erau înregistrate transferuri personale de 2,3 mld. euro;
- **Creșterea salariului minim lunar la puterea de cumpărare standard (PCS).** Cu precizarea că un număr de 6 state membre (Danemarca, Italia, Cipru, Austria, Finlanda, Suedia) nu au stabilit prin legislație un anumit salariu minim lunar, există anumite rezerve în privința comparabilității acestui indicator calculat de Eurostat la nivel lunar pentru celelalte țări UE, pe seama diferențelor în privința numărului de ore al săptămânii de lucru, mărimii impozitării salariale, conversiei monedelor naționale în euro, respectiv în termenii PCS ș.a., la care se adaugă particularitățile fiecărui stat, între care proporția angajaților remunerați la nivelul salariului minim. Potrivit datelor Eurostat, România a înregistrat cea mai rapidă dinamică dintre toate statele membre UE a salariului minim lunar la PCS, care s-a majorat de la 184 euro în 2007 la 1108 euro în S1 2024, ceea ce a permis avansarea țării noastre de pe poziția 27 pe locul 18 în ierarhia UE din acest punct de vedere (respectiv de pe poziția 20 pe locul 13 dacă se exclud statele membre care nu au stabilit un salariu minim). De remarcat că în anul 2024, statele mai dezvoltate din UE (Germania, Franța, Olanda, Belgia), aveau niveluri ale salariului minim lunar în jurul cifrei de 1.700 euro, iar cele din Europa Centrală și de Est, niveluri cuprinse între 800 euro - 1200 euro.
- **Progrese importante din punct de vedere al rezultatelor și a vizibilității internaționale a rezultatelor cercetării științifice fundamentale și avansate** (publicații ISI, BDI etc.).

2.2. Puncte slabe, dezavantaje, decalaje

- Deși a înregistrat ritmuri ridicate de creștere, **nivelul de 17.030 euro al PIB pe locuitor din România din anul 2023, o situează pe penultimul loc în ierarhia statelor membre ale UE 27** (penultimul loc în ierarhia statelor membre UE27 și în anul 2007, cu un nivel de 6.110 euro/locuitor);
- **Fragilitatea modelului de creștere economică din ultimii ani, bazat pe consum,** reflectată inclusiv de reacția indicatorilor macroeconomici la măsurile promovate, în perioada 2018 -2022, în sfera creșterii veniturilor populației (creșterea salariilor din sectorul public și a pensiilor);
- **Mecanismele de redistribuire actuale nu asigură transpunerea creșterii economice în bunăstare** pentru toate categoriile de locuitori.

- **Lipsa de predictibilitate a cadrului macroeconomic și fiscal-bugetar, legislativ, instituțional și administrativ.** Deteriorarea guvernantei economice și a serviciilor publice fundamentale. Din luna martie 2020 România se găsește sub Procedura de Deficit Excesiv a Comisiei Europene.
- **Nivel scăzut al competitivității internaționale.** Deși România a consemnat creșteri importante ale indicelui competitivității, **aceasta se situează încă pe o poziție slabă** în anul 2023, respectiv pe locul 25 din cele 27 state membre în clasamentul World Economic Forum⁹;
- **Tendință de creștere a gradului de îndatorare,** majorarea necesarului brut de finanțare a deficitului bugetar și de refinanțare a datoriei. La finele anului 2023, datoria publică a ajuns să reprezinte aproape 50% din PIB conform metodologiei UE, așteptându-se ca tendința de creștere să continue, în contextul persistenței deficitelor gemene și majorării costurilor împrumuturilor, interne și externe;
- **Deficite de cont curent și comercial în creștere.** În decembrie 2023, deficitul de cont curent contabiliza 7% din PIB, plasând România pe locul 26 în ierarhia statelor membre UE27 din punct de vedere al acestui indicator. În același an, deficitul balanței comerciale a României (FOB-CIF) a atins nivelul de 29 mld. euro, o pondere importantă din acesta fiind aferentă relațiilor comerciale cu statele membre UE27. **Grad ridicat de concentrare geografică a exporturilor și importurilor,** cu risc de vulnerabilitate: trei state membre UE concentrează 50-60% din totalul fluxurilor comerciale, reflectând un grad ridicat de expunere și o sensibilitate ridicată a exporturilor României la fluctuațiile ce apar pe aceste piețe;
- **Poziția investițională internațională netă (PIIN)¹⁰** este unul dintre cei mai importanți indicatori macroeconomici, atent monitorizat de instituțiile internaționale, mai ales după criza globală din 2008-2009. În valori absolute, România a înregistrat o deteriorare a poziției sale de debitor net, deficitul balanței active-pasive financiare externe dublându-se practic în 2023 față de 2007, ceea ce a determinat coborârea de pe locul 18 în 2007 pe locul 21 în 2023 în ierarhia UE din acest punct de vedere. Trebuie remarcat că din cele 27 state membre UE, doar 9 țări dețineau o poziție de creditor net în 2023 (față de numai 5 în 2007), dintre care se distinge Germania, cu un excedent al balanței active-pasive financiare externe de peste 2.900 mld. euro în 2023. Dacă PIIN se analizează în termeni relativi (ca pondere

⁹ "Global Competitiveness Report", World Economic Forum, 2024.

¹⁰ *PIIN* reprezintă diferența între activele financiare externe și pasivele financiare externe, exprimând poziția financiară a unei țări în raport cu restul lumii și reflectând în mod agregat competitivitatea sa externă.

în PIB), se constată că, în condițiile creșterii gradului de îndatorare externă și a stocului ISD, principalii factori de influență a acestui indicator în cazul României, indicator ce se situa la nivelul de -47,1% din PIB în 2007 și -39,5% din PIB în 2023, se constată că țara noastră a regresat de pe locul 18 pe locul 21 în ierarhia europeană din acest punct de vedere, înregistrându-se o deteriorare semnificativă a poziției sale financiare de debitor net în raport cu restul lumii. De remarcat că, în 2023, pe prima poziție se situa Malta, cu excedent al balanței reprezentând 93% din PIB, în timp ce pe ultima poziție se găsea Grecia cu un deficit reprezentând 140% din PIB;

- **Sarcina fiscală¹¹** este un indicator ce măsoară gradul în care impozitarea muncii descurajează (sau încurajează) ocuparea forței de muncă. În România, din punctul de vedere al gradului de impozitare a muncii, care se găsea la un nivel înalt și în 2007 (39,9%) și chiar dacă într-o ușoară scădere, și în 2021 (37,2%), țara noastră situându-se pe poziția 22 în Uniunea Europeană. Această situație, în ciuda costurilor salariale relativ mici, nu reprezintă un stimulent pentru ocuparea forței de muncă, inclusiv pentru atragerea de ISD. Pentru comparație, așa cum rezultă din datele *DG Taxation and Customs Union*, atât în anul 2007, cât și în anul 2021, cea mai presantă sarcină fiscală se înregistra în Ungaria (peste 43%). Pe de altă parte, în 2007 cea mai redusă sarcină fiscală se înregistra în Malta, iar în 2021, în Cipru, aproximativ la același nivel (circa 18%);
- **Ponderea scăzută a capitalului autohton în sistemul bancar**, dominat de instituțiile de credit cu capital majoritar străin, inclusiv sucursale, în proporție de circa 80%. Grad scăzut al intermedierei financiare, iar diferențialul dobânzii credite/depozite fiind mult superior comparativ cu alte state membre. Expunere mare a băncilor la sectorul public (titluri de stat), precum și la activele imobiliare¹²;
- **Ponderea ridicată a companiilor cu capital străin în total cifră de afaceri, exporturi și importuri.** Capitalul străin deține poziții importante în multe din ramurile industriale. Ponderea capitalului străin în cifra de afaceri a ramurilor industriale oscila între 39% și 100%. Cele mai mari proporții în cifra de afaceri pentru capitalul străin se consemnează în industria tutunului (100%), extracția petrolului (98%), prelucrarea țițeiului și fabricarea automobilelor (97%), fabricarea echipamentelor electrice și producția și furnizarea de

---

¹¹ *Sarcina fiscală* este definită ca pondere a impozitelor asupra veniturilor salariale ale unui lucrător mediu celibatar fără copii în totalul costurilor salariale ale angajatorului.

¹² Idem 4.

energie electrică și termică, gaze, apă caldă (84%) etc¹³. Poziționarea modestă a companiilor românești pe lanțurile internaționale ale valorii adăugate;

- **Fragmentarea terenurilor agricole:** conform datelor Eurostat, în România, în anul 2020, existau 2.887.870 exploatații agricole (31,8% din numărul total de exploatații din Uniunea Europeană), cu o dimensiune medie de 4,4 ha/exploatație, comparativ cu 17,4 ha/exploatație media la nivelul UE 27, cu impact din perspectiva valorificării eficiente a suprafeței agricole;
- **Progres lent al productivității reale a muncii.** Deși a înregistrat creșteri importante, **productivitatea muncii** din România pe oră lucrată în termenii PPS se situa în anul 2023 la nivelul de 84,2% din media UE 27 (comparativ cu 44,2% în anul 2007);
- **Progres social lent comparativ cu celelalte state membre.** În clasamentul ”**Indicele progresului social 2024**”¹⁴, indicator care măsoară calitatea vieții și bunăstarea socială a locuitorilor din 146 țări, pe baza a trei dimensiuni, respectiv nevoile de bază ale omului, fundamentele bunăstării și oportunitățile oferite, **România se situa pe ultimul loc în rândul statelor membre ale UE 27**, înregistrând penultimul punctaj din categoria altor 15 state care înregistrează un PIB pe locuitor similar;
- **Infrastructura fizică și socială (educație, cercetare-dezvoltare-inovare, sănătate, asistență socială, etc.) slab dezvoltată** și distribuită inegal în profil teritorial se constituie într-o frână pentru dezvoltare. Un rol decisiv l-au avut alocările bugetare extrem de scăzute pentru aceste sectoare, care situează România pe ultimele locuri în rândul statelor membre din punct de vedere al ponderii acestora în PIB. Subfinanțarea cronică a învățământului, de exemplu, ponderea în PIB a cheltuielilor pentru educație reprezentând 3,2% în anul 2022, comparativ cu 4,7% media UE27. Subfinanțarea cronică a cercetării-dezvoltării-inovării (ultimul loc în rândul statelor membre în anul 2023, din punct de vedere al cheltuielilor pentru CDI medii pe locuitor) cu impact negativ, inclusiv prin reducerea substanțială a numărului de cercetători, precum și slaba relație între cercetare-industrie-piață. Nivelul extrem de redus de absorbție a fondurilor europene alocate pentru cercetare-dezvoltare-inovare;
- **Tendențele demografice și ale indicatorilor demo-economici nefavorabile.** Din perspectiva capitalului uman, România a parcurs trei decenii de spor demografic negativ.

---

¹³ Luminița Chivu, capitol ”Arhitectura întreprinderilor industriale în România 1918-2018”, în coord. Aurel Iancu, Victor Axenciuc, George Georgescu, Florin Marius Pavelescu, Constantin Ciutacu, ”Economia României după Marea Unire”, Vol. II - Economia sectorială, Editura Academiei Române, București, 2018

¹⁴ *Social Progress Index*, 2021.

În perioada 1990-2020 declinul natural al populației a depășit 1 mil. de locuitori. Soldul net al migrației în aceeași perioadă este estimat de statisticile oficiale la peste 2,6 mil. persoane. În cazul României, potrivit proiecțiilor Comisiei Europene, indicatorii demografici și ai ocupării urmează să înregistreze o deteriorare severă în următoarele decenii, cu un impact negativ asupra pieței muncii. În condițiile în care se va resimți semnificativ impactul migrației nete până în anul 2040, raportul de suport pentru sistemul public de pensii (număr de contribuabili ce revin la un pensionar) se va reduce de la 1,17 în anul 2022 la 0,95 în anul 2040 (comparativ cu 1,52 media la nivelul UE 27);

- **Piața muncii este una tensionată**, în care deficitele cantitative (estimate la peste 500 mii persoane în anul 2024) și calitative de forță de muncă (determinate de importante discrepanțe între oferta sistemului de educație și nevoile pieței muncii), coexistă cu contingente importante de resurse umane neutilizate.¹⁵ Estimările noastre, realizate pe baza datelor Eurostat au condus la concluzia că, în România, pentru formarea celor aproximativ 1 milion NEETs, statul a cheltuit circa 11,1 mld. euro, iar familiile lor aproximativ 13,6 mld. euro, rezultând un total de 24,7 mld. euro valoarea capitalului uman nevalorificat;
- **Structura socio-profesională a populației ocupate** din România diferă substanțial de cea din celelalte state membre. Ponderea relativ redusă a salariaților și ponderea ridicată a lucrătorilor în agricultura de subzistență induc un risc de răspuns diferit la politici de ajustare specifice pieței muncii din celelalte state membre, caracterizate printr-o pondere ridicată a salariaților în ocupare. Conform datelor Eurostat, în anul 2023, din totalul persoanelor ocupate în România numai aproximativ 86,2% erau persoane salariate. Dintre lucrătorii pe cont propriu (11,2% din populația ocupată în anul 2022), aproximativ 87,6% nu aveau salariați;
- **Nivelul veniturilor populației din România dintre cele mai reduse din Uniunea Europeană.** În semestrul I 2024, nivelul salariului minim (743 euro) situa România pe locul 20 din cele 22 de state membre care au salariu minim prevăzut prin lege;
- **Rata ridicată de părăsire timpurie a sistemului de educație** (16,6% în România, în anul 2023, comparativ cu 9,5% media UE27), în special în mediul rural și **rata redusă de integrare a absolvenților pe piața muncii** (74,8% în România, pentru nivelele ISCED 3-8, cu vârsta de 20-34 ani și care au absolvit sistemul de învățământ cu 1-3 ani înainte de

---

¹⁵ Luminița Chivu, Mădălina Racovițeanu, George Georgescu et al. "Piața muncii în România. Repere cantitative și calitative privind deficitele de forță de muncă", Centrul de Informare și Documentare Economică, București, 2019 (studiu realizat cu sprijinul Confederației Patronale Concordia).

anul de referință, în anul 2023, comparativ cu 83,5% în UE27) reprezintă factori importanți ai expunerii la riscul de sărăcie și excluziune socială;

- **Risc de sărăcie și excluziune socială ridicat.** Deși înregistrează o tendință generală de scădere, **numărul persoanelor expuse riscului de sărăcie și excluziune socială se menține la un nivel ridicat.** În anul 2020, conform datelor Eurostat, în România, 5,9 mil. persoane se regăseau în această situație (comparativ cu 9,9 mil. persoane în anul 2009), reprezentând 32,5% din totalul populației (comparativ cu 43,0% în anul 2007). Din această perspectivă se constată disparități teritoriale importante. Ocuparea unui loc de muncă nu reprezintă întotdeauna o garanție pentru un trai decent. Conform datelor Eurostat, în anul 2023 rata sărăciei în muncă era de 15,3%, comparativ cu 7,3% media la nivelul UE 27. Dacă în cazul salariaților, în anul 2021, rata sărăciei în muncă era de numai 4,2%, în cazul celorlalte categorii (respectiv lucrători pe cont propriu și lucrători familiari neremunerați), rata sărăciei în muncă era de 53,8% (comparativ cu 21,0% media la nivel UE 27);
- **Lipsa unui dialog real instituționalizat.** Reforma legislativă realizată prin Legea privind dialogul social (Lege nr. 62/2011) a avut un impact negativ asupra parteneriatului social la toate nivelurile, negocierilor colective și calității condițiilor de angajare și de muncă. Efectul cumulat al desființării contractului colectiv de muncă la nivel național, suplimentării condițiilor de reprezentativitate la nivel sectorial și introducerii criteriului majorității absolute pentru obținerea reprezentativității în vederea negocierii colective la nivelul companiei a fost acela că peste 1,2 milioane de lucrători, în particular cei angajați în întreprinderi cu mai puțin de 20 de angajați, au fost excluși de la negocierea colectivă, fapt ce induce un impact negativ asupra nivelului de salarizare și calității condițiilor de muncă în general;¹⁶ Modificările legislative începând cu anul 2022, inclusiv ca rezultat al recomandărilor Organizației Internaționale a Muncii au reușit să remedieze numai parțial problemele existente, având în vedere necesitatea respectării obligației României, în calitate de stat membru al Uniunii Europene, de atingere a țintei de 80% a lucrătorilor acoperiți de negocieri colective, prevăzută de Directiva privind salariile minime adecvate în Uniunea Europeană;
- **Rata de recirculare a deșeurilor¹⁷** este un indicator care face parte din cadrul UE de monitorizare a economiei circulare, având o importanță economică și de mediu deosebită.

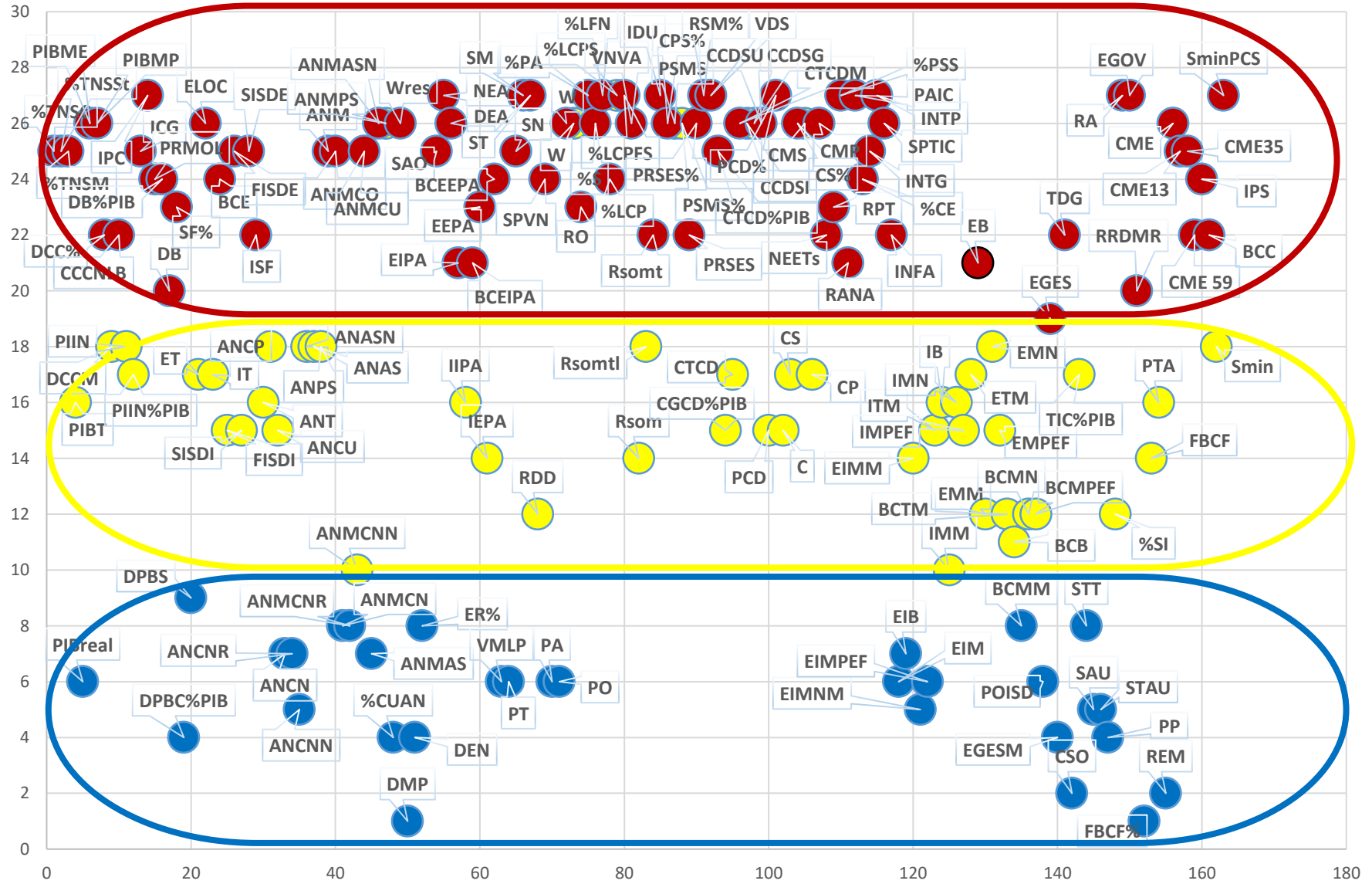
---

¹⁶ Chivu Luminița, Poladian Simona, Ioan-Franc Valeriu, Pop Napoleon, "Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană – un demers necesar", Centrul de Informare și Documentare Economică, București, 2019.

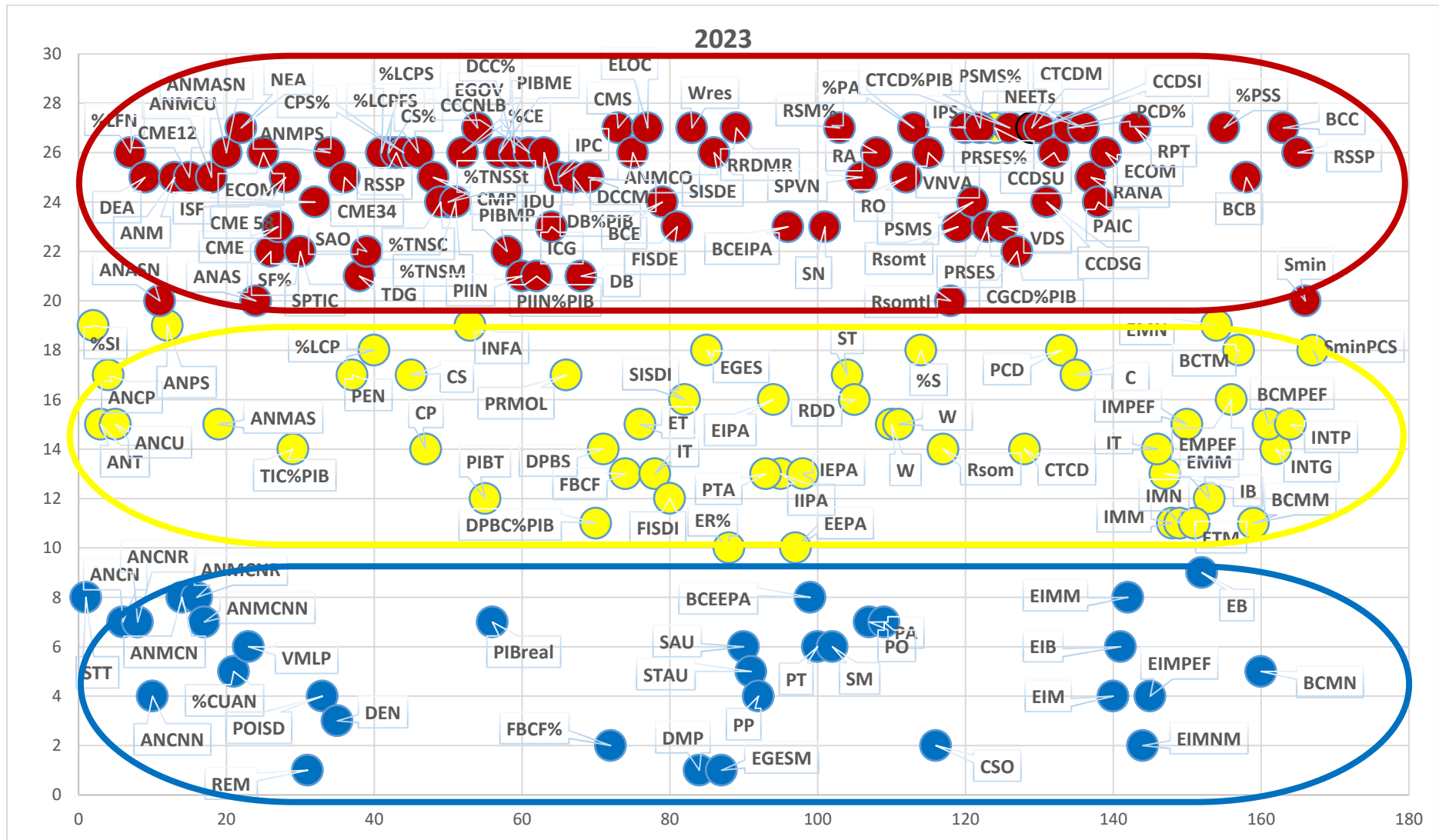
¹⁷ Rata de recirculare a deșeurilor reprezintă ponderea resurselor materiale utilizate în economie ce provin din reciclarea deșeurilor în totalul resurselor materiale.

Mai mult, conform unei Decizii a Consiliului UE din decembrie 2020 privind resursele proprii (contribuții ale statelor membre la Bugetul UE), asupra deșeurilor din ambalaje din plastic ce nu sunt reciclate se instituie o taxă de 0,8 euro/kg plătită de statele membre. În cazul României, suma aferentă acestei taxe se ridică la câteva sute de milioane de euro pe an. Dacă în 2008, primul an pentru care Eurostat a calculat rata de recirculare a deșeurilor, România înregistra un procent de 3,5% și ocupa locul 20 în ierarhia europeană din acest punct de vedere, în anul 2023, rata de recirculare scăzuse la 1,3%, ducând țara noastră pe ultima poziție. Această diferență trebuie judecată prin prisma decalajului față de media UE la acest indicator (7,3% în 2008 și 11,8% în 2023), care s-a majorat cu peste 4 puncte procentuale în perioada de referință. În privința țărilor cu rate înalte de recirculare se remarcă Olanda, care a înregistrat cel mai mare procent dintre statele membre UE, respectiv 25,3% în 2008 și 30,6% în 2023. Acest indicator se corelează și cu **volumul mare de materiale** (biomasă, minereuri metalifere, minereuri nemetalifere și materiale energetice fosile) **extrase din mediul natural pentru utilizarea în activități economice și cu tendință de creștere:** 608,3 milioane tone în anul 2023, plasând România pe locul 4 în ierarhia statelor membre UE27, comparativ cu locul 6 în anul 2007, cu un nivel al indicatorului de 403,0 milioane tone.

2007

ANEXA 1: TABLOU DE BORD¹⁸

Nr. crt.	Indicatori	Simbol	UM	Anul/ Data	România				Niveluri UE 27		
					Nivel	Loc în UE 27	Culoare 2022 2007		Minim	Mediu	Maxim
1	PIB total	PIBT	mld. euro	2023 2007	324,5 127,6	12 16			20,6 Malta 5,7 Malta	- -	4.185,5 Germania 2.542,2 Germania
2	Creștere reală PIB	PIBreal	%	2023 2007	2,1 7,2	7 6			-5,5 Irlanda 0,3 Ungaria	0,4 3,0	7,5 Malta 11,1 Lituania
3	PIB mediu pe locuitor	PIBME	euro/ locuitor	2023 2007	17.030 6.110	26 26			14.580 Bulgaria 4.240 Bulgaria	37.930 24.550	118.770 Luxemburg 78.310 Luxemburg
4	PIB mediu pe locuitor	PIBMP	euro PPS/ locuitor	2023 2007	29.970 10.817	22 26			24.155 Bulgaria 9.964 Bulgaria	37.927 24.553	89.789 Luxemburg 67.097 Luxemburg
5	Deficit cont curent	DCC%	% în PIB	2023 2007	-7,0 -13,6	26 22			-9,5 Cipru -23,9 Bulgaria	0,6 1,4	9,8 Danemrca 8,1 Suedia
6	Balanța contului curent (medie pe trei ani)	BCC	% în PIB	2021-23 2006-08	-7,8 -11,9	27 22			-7,8 România -21,0 Bulgaria	- -	10,1 Danemarca 8,0 Suedia
7	Deficit de cont curent mediu pe locuitor	DCCM	euro/ locuitor	2023 2007	-1.186,4 -830,4	26 18			-3221,9 Cipru -3.196,0 Grecia	- -	7.827,5 Irlanda 5.086,8 Luxemburg
8	Contul curent și de capital Net lending/borrowing	CCCNLB	% în PIB	2023 2007	-4,9 -13,0	26 22			-9,6 Cipru -25,7 Bulgaria	- -	9,6 Olanda 8,0 Suedia
9	Poziția investițională internațională netă	PIIN	mld. euro	2023 2007	-127,5 -54,3	21 18			-792,9 Franța -917,4 Spania	- -	2.963,7 Germania 291,4 Germania
10	Poziția investițională internațională netă	PIIN%PIB	% în PIB	2023 2007	-39,5 -47,1	21 17			-139,3 Grecia -105,1 Ungaria	-	92,9 Malta

¹⁸Așa cum se observă în tabel, în unele cazuri, datele privind anul de bază și cel final au fost extrase conform disponibilității datelor din sursele indicate.

Nr. crt.	Indicatori	Simbol	UM	Anul/ Data	România			Niveluri UE 27			
					Nivel	Loc în UE 27	Culoare 2022 2007	Minim	Mediu	Maxim	
									-	95,5 Luxemburg	
11	Indicele competitivității globale	ICG	Locul ocupat	2023 2007	53 25	23 25			46 Slovacia 27 Bulgaria	- -	1 Danemarca 1 Danemarca
12	Indicele Percepției Corupției	IPC	Scor(100 =max)	2023 2007	46 37	25 27			42 Ungaria 37 România	- -	90 Danemarca 94 Danemarca
13	Transferuri personale (între gospodăriile rezidente și non-rezidente) (2022 - date pentru 24 țări, lipsă Danemarca, Germania, Portugalia; 2007 – date pentru 24 țări, date lipsă pentru Danemarca, Spania, Portugalia)	REM	mil. euro	2022 2012	4.426,4 2.286,7	1 2			0 Irlanda 0 Irlanda		4.426,4 România 2.933,0 Spania
14	Productivitatea reală a muncii pe oră lucrată (date pentru 25 țări, lipsă Franța și Malta)	PRMOL	% față de media UE(PPS)	2023 2007	84,2 44,2	17 24			56,8 Bulgaria 39,7 Bulgaria	100 100	200,3 Irlanda 173,0 Luxemburg
15	Deficit bugetar	DB%PIB	% în PIB	2023 2007	-6,5 -2,7	25 24			-7,2 Italia -6,7 Grecia	-3,5 -0,5	3,3 Danemarca 5,1 Finlanda
16	Deficit bugetar	DB	mld. euro	2023 2007	-21,2 -3,49	21 20			-154,8 Franța -51,2 Franța	-500,2 -2,0	12,5 Danemarca 20,3 Spania
17	Sarcina fiscală (% taxe în câștigul mediu)	SF%	%	2021 2007	37,2 39,9	22 23			43,2 Ungaria 43,6 Ungaria	31,9 33,4	18,1 Cipru 18,3 Malta
18	Datoria publică brută consolidată	DPBC%PIB	% în PIB	2023 2007	48,8 11,9	11 4			19,6 Estonia 3,8 Estonia	- -	161,9 Grecia 103,9 Italia
19	Datoria publică brută consolidată	DPBS	mld. euro	2023 2007	157,47 14,10	14 9			7,37 Estonia 0,6 Estonia	- -	3.101,44 Franța 1.677,65 Italia
20	Formare brută de capital fix (pondere în PIB)	FBCF%	% în PIB	2023 2011	27,0 26,8	2 1			15,2 Grecia 13,7 Grecia	22,0 20,8	27,9 Estonia 26,8 România
21	Formare brută de capital fix	FBCF	mld. euro	2023 2011	76,9 37,2	13 14			4,0 Malta 1,3 Malta	- -	907,1 Germania 548,7 Germania

Nr. crt.	Indicatori	Simbol	UM	Anul/ Data	România				Niveluri UE 27		
					Nivel	Loc în UE 27	Culoare 2022 2007		Minim	Mediu	Maxim
22	Export total	ET	mld. euro	2023 2007	93,1 29,5	15 17			3,2 Malta 1,0 Malta	- -	1.574,5 Germania 964,0 Germania
23	Export pe locuitor	ELOC	euro /locuitor	2023 2007	4.884 1.414	27 26			4.884 România 1.313 Cipru	- -	48.655 Olanda 34.587 Luxemburg
24	Import total	IT	mld. euro	2023 2007	122,0 51,3	13 17			7,7 Malta 3,5 Malta	- -	1.356,5 Germania 769,8 Germania
25	Balanta comerțului exterior	BCE	mld. euro	2023 2007	-29,0 -21,8	24 24			-126,8 Franța -99,2 Spania	- -	218,0 Germania 194,3 Germania
26	Fluxuri ISD intrări	FISDI	mld. USD	2023 2007	7,1 9,9	12 15			-168,1 Olanda -28,3 Luxemburg	- -	42,0 Franța 119,4 Olanda
27	Fluxuri ISD ieșiri	FISDE	mld. USD	2023 2007	0,04 0,3	23 25			-142,2 Olanda 0,0 Malta	- -	101,2 Germania 170,6 Germania
28	Stoc ISD intern	SISDI	mld. USD	2023 2007	125,6 60,9	16 15			23,7 Slovenia 10,9 Slovenia	- -	2.678,2 Olanda 952,2 Germania
29	Stoc ISD extern	SISDE	mld. USD	2023 2007	4,9 1,2	26 25			4,3 Bulgaria 0,8 Bulgaria	- -	3.386,2 Olanda 1.247,0 Germania
30	Îndatorarea sectorului financiar	ISF	% an anterior	2022 2007	8,2 32,5	24 22			12,0 Bulgaria 45,6 Malta	- -	-5,7 Italia 0,6 Italia
31	Populația ocupată în companiile controlate de capitalul străin (% în total ocupare)	POISD	%	2022 2008	27,22 22,22	4 6			7,41 Grecia 4,65 Cipru	- -	44,23 Luxemburg 35,25 Estonia
32	Avuția națională – indice complexiv ¹⁹	ANT	mld. USD	2020 2007	1.445 1.192	15 16			140,2 Malta 76,6 Malta	6.146 5.084	49.666 Germania 40.710 Germania
33	Avuția națională – capital produs	ANCP	mld. USD	2020 2007	237 138	17 18			19 Malta 11 Malta	2.039 1.664	16.903 Germania

¹⁹ The Changing Wealth of Nations. Revisiting the Measurement of Comprehensive Wealth, World Bank Group, Washington, 2024, UE fără Cipru.

Nr. crt.	Indicatori	Simbol	UM	Anul/ Data	România			Niveluri UE 27			
					Nivel	Loc în UE 27	Culoare 2022 2007	Minim	Mediu	Maxim	
										14.233 Germania	
34	Avuția națională – capital uman	ANCU	mld. USD	2020 2007	1.152 1.021	15 15			110 Malta 61 Malta	4.002 3.502	30.015 Germania 25.943 Germania
35	Avuția națională – capital natural	ANCN	mld. USD	2020 2007	186 184	7 7			0,5 Malta 0,4 Malta	118 120	530 Polonia 496 Polonia
36	Avuția națională – capital natural regenerabil	ANCNR	mld. USD	2020 2007	170 169	7 7			0,5 Malta 0,4 Malta	98 99	337 Franța 331 Franța
37	Avuția națională – capital natural neregenerabil	ANCNN	mld. USD	2020 2007	15 15	4 5			0 Malta 0 Malta	19 21	322 Polonia 278 Polonia
38	Avuția națională – active străine nete	ANASN	mld. USD	2020 2007	-131 -123	20 18			-1.196 Spania -1.592 Spania	-16 -158	2.463 Germania 396 Germania
39	Avuția națională – active străine	ANAS	mld. USD	2020 2007	100 78	20 18			13 Bulgaria 14 Bulgaria	2.798 2.047	13.508 Luxemburg 9.176 Olanda
40	Avuția națională – pasive străine	ANPS	mld. USD	2020 2007	232 202	19 18			62 Letonia 59 Estonia	2.813 2.206	13.465 Germania 9.364 Olanda
41	Avuția națională indice comprehensiv mediu pe locuitor	ANM	USD/ locuitor	2020 2007	75.020 57.127	25 25			53.912 Bulgaria 35.622 Bulgaria	357.887 302.204	977.443 Luxemburg 688.652 Luxemburg
42	Avuția națională medie pe locuitor – capital produs	ANMCO	USD/ locuitor	2020 2007	12.306 6.603	25 25			9.441 Bulgaria 4.646 Bulgaria	118.711 98.921	272.935 Luxemburg 248.951 Luxemburg

Nr. crt.	Indicatori	Simbol	UM	Anul/ Data	România				Niveluri UE 27		
					Nivel	Loc în UE 27	Culoare 2022 2007		Minim	Mediu	Maxim
43	Avuția națională medie pe locuitor– capital natural	ANMCN	USD/ locuitor	2020 2007	17.681 16,155	8 8			1.781 Malta 2.075 Malta	6.844 7.137	38.734 Suedia 43.075 Suedia
44	Avuția națională medie pe locuitor– capital natural regenerabil	ANMCNR	USD/ locuitor	2020 2007	8.840 8.077	8 8			890 Malta 1.038 Malta	5.730 5.877	19.367 Suedia 21.538 Suedia
45	Avuția națională medie pe locuitor– capital natural neregenerabil	ANMCNN	USD/ locuitor	2020 2007	796 712	7 10			0 Malta 0 Malta	1.114 1.260	8.504 Polonia 7.289 Polonia
46	Avuția națională medie pe locuitor – capital uman	ANMCU	USD/ locuitor	2020 2007	59.801 48.884	25 25			37.283 Bulgaria 29.340 Bulgaria	233.046 208.176	646.928 Luxemburg 489.377 Luxemburg
47	Avuția națională medie pe locuitor– active străine nete	ANMAS	USD/ locuitor	2020 2007	-6.792 -5.913	15 7			-163.005 Irlanda -35.202 Spania	-904 -9.422	64.449 Luxemburg 15.948 Belgia
48	Avuția națională medie pe locuitor– active străine	ANMASN	USD/ locuitor	2020 2007	5.208 3.752	26 26			5.208 România 3.752 România	162.915 121.706	21.427.883 Luxemburg 15.808.536 Luxemburg
49	Avuția națională medie pe locuitor– pasive străine	ANMPS	USD/ locuitor	2020 2007	12.000 9.666	26 26			12.000 România 9.666 România	163.819 131.148	21.358.384 Luxemburg 15.833.988 Luxemburg
50	Ponderea capitalului uman în avuția națională	%CUAN	%	2020 2007	79,7 85,6	5 4			51,7 Finlanda 56,4 Suedia	65,1 68,9	98,8 Irlanda 89,4 Croația
51	Productivitatea resurselor (PIB/consum material intern)	Wres	euro/ kg	2023 2007	0,53 0,29	27 26			0,53 România 0,29 Bulgaria	2,73 1,42	7,05 Olanda 3,22 Olanda
52	Dependența de materii prime din import	DMP	%	2023 2007	8,1 11,1	1 1			8,1 România 11,1 România	22,0 21,8	88,7 Luxemburg 87,2 Luxemburg
53	Emisii de gaze cu efect de seră	EGES	mil. tone	2023 2008	52,4 95,3	18 19			3,1 Malta 2,7 Malta	- -	477,1 Germania 733,9 Germania
54	Emisii de gaze cu efect de seră medii pe locuitor	EGESM	tone/ locuitor	2023 2008	2,8 4,6	1 4			2,8 România 3,9 Letonia	4,6 7,0	10,2 Danemarca

Nr. crt.	Indicatori	Simbol	UM	Anul/ Data	România			Niveluri UE 27			
					Nivel	Loc în UE 27	Culoare 2022 2007	Minim	Mediu	Maxim	
										15,3 Luxemburg	
55	Dependența energetică (importuri nete/energie disponibilă)	DEN	%	2022 2007	32,4 31,5	3 4			99,1 Malta 99,9 Malta	62,5 57,2	6,2 Estonia 24,3 Estonia
56	Ponderele energiilor regenerabile în consumul final brut de energie	ER%	%	2023 2007	25,7 18,20	10 8			11,6 Luxemburg 0,2 Malta	24,5 11,7	66,4 Suedia 43,2 Suedia
57	Productivitatea energetică	PEN	euro/ kg echiv. petrol	2022 2007	6,0 3,2	17 25			2,5 Bulgaria 1,8 Bulgaria	9,3 6,7	26,7 Irlanda 11,6 Danemarca
58	Rata de recirculare a deșeurilor și materialelor refofosibile	RRDMR	%	2023 2010	1,3 3,5	27 20			1,3 România 1,2 Letonia	11,8 10,8	30,6 Olanda 25,3 Olanda
59	Total deșeuri generate	TDG	t/loc.	2022 2008	8,4 9,2	21 22			1,3 Letonia 1,5 Letonia	4,9 4,9	19,9 Finlanda 22,4 Bulgaria
60	Suprafața totală de teren	STT	kmp	2018 2009	238.398 239.068	8 8			316 Malta 315 Malta	165.004 153.025	549.060 Franța 549.060 Franța
61	Suprafața agricolă utilizată	SAU	mii ha	2023 2009	12.714 13.621	6 5			10 Malta 10 Malta	5.964 6.321	28.577 Franța 35.178 Franța
62	Suprafața de teren arabil utilizată	STAU	mii ha	2023 2009	8.407 8.789	5 5			7 Malta 8 Malta	3.600 3.963	16.955 Franța 24.039 Franța
63	Suprafața agricolă organică	SAO	% în total supraf. agricolă	2022 2007	5,08 1,0	22 25			0,6 Malta 0,3 Bulgaria	9,5 4,0	25,7 Austria 17,0 Austria
64	Pajiști permanente	PP	mii ha	2023 2009	3.902 4.372	4 4			0 Malta 0 Malta	1.900 1.881	10.444 Franța 9.220 Franța
65	Ponderele suprafeței împădurite în suprafața totală	%SI	%	2018 2009	34,1 34,1	19 12			3,9 Malta 3,9 Malta		65,2 Finlanda 65,6 Finlanda
66	Prețul terenurilor arabile (21 state membre)	PTA	euro / hectar	2023 2011	8.414 1.366	13 16			4.491 Croația 1.062 Estonia	29.855	283.039 Malta 50.801 Olanda
67	Numărul de exploatații agricole	NEA	număr	2020 2007	2.887.070 3.931.350	27 27			1.880 Luxemburg 2.300 Luxemburg	335.962 503.030	2.887.070 România

Nr. crt.	Indicatori	Simbol	UM	Anul/ Data	România			Niveluri UE 27			
					Nivel	Loc în UE 27	Culoare 2022 2007	Minim	Mediu	Maxim	
										3.931.350 România	
68	Dimensiunea exploatațiilor agricole	DEA	ha	2020 2007	4,4 3,5	25 26			1,3 Malta 0,9 Malta	17,4 11,6	120,8 Cehia 89,3 Cehia
69	Export intracomunitar de produse agroalimentare	EIPA	mil. euro	2023 2007	4.696 669	16 21			18 Malta 23 Malta	16.131 6.885	72.570 Olanda 32.991 Olanda
70	Import intracomunitar de produse agroalimentare	IIPA	mil. euro	2023 2007	9.811 2.199	13 16			804 Malta 333 Malta	15.910 6.791	87.069 Germania 38.734 Germania
71	Balanța comerțului exterior intracomunitar cu produse agroalimentare	BCEIPA	mil. euro	2023 2007	-5.015 -1.530	23 21			-20.087 Germania -7.351 Italia	221 94	31.626 Olanda 15.730 Olanda
72	Export extracomunitar de produse agroalimentare	EEPA	mil. euro	2023 2007	4.872 185	10 23			73 Luxemburg 15 Luxemburg	7.568 3.125	32.378 Franța 16.386 Franța
73	Import extracomunitar de produse agroalimentare	IEPA	mil. euro	2023 2007	2.258 776	13 14			50 Luxemburg 70 Luxemburg	5.438 2.800	27.438 Olanda 11.868 Germania
74	Balanța comerțului exterior extracomunitar cu produse agroalimentare	BCEEPA	mil. euro	2023 2007	2.614 -591	8 24			-4.525 Suedia -4.055 Spania	2.220 325	15.878 Franța 7.579 Franța
75	Volumul de masă lemnoasă al pădurilor (lemn fără scoarță)	VMLP	mil. mc	2020 2007	2.355 2.121	6 6			12 Cipru 9 Cipru	- -	3.663 Germania 3.509 Germania
76	Populația totală (medie)	PT	mil. pers.	2023 2007	19,06 20,88	6 6			0,55 Malta 0,41 Malta	16,61 16,22	83,90 Germania 82,27 Germania
77	Spor natural	SN	mii pers.	2023 2007	-89,5 -37,2	23 25			-334,9 Germania -142,3 Germania	-43,5 10,4	47,4 Franța 288,3 Franța
78	Sold migrator, plus ajustare statistică	SM	mii pers.	2023 2007	+99,4 -457,8	6 27			-578,9 Germania -457,8 România	104,5 45,7	639,1 Spania 776,4 Spania
79	Sold total (SN+SM)	ST	mii pers.	2023	9,9	17			-913,8 Germania	61,0	+525,1 Spania

Nr. crt.	Indicatori	Simbol	UM	Anul/ Data	România			Niveluri UE 27			
					Nivel	Loc în UE 27	Culoare 2022 2007	Minim	Mediu	Maxim	
				2007	-495,0	27			-495,0 România	56,0	+ 884,3 Spania
80	Rata de dependență demografică (0-14 ani) + (65 ani și peste)/(15-64)*100	RDD	%	2023 2007	55,8 46,2	16 12			44,7 Luxemburg 39,3 Slovacia	56,7 48,7	62,5 Franța 53,5 Franța
81	Speranța de viață la naștere	SPVN	ani	2023 2007	76,6 73,1	25 24			75,8 Bulgaria 70,7 Lituania	81,5 79,1	84,0 Spania 81,6 Italia
82	Populația activă (15-64 ani)	PA	mil. pers.	2023 2007	8,07 9,48	7 6			0,30 Malta 0,17 Malta	7,88 7,52	42,71 Germania 40,99 Germania
83	Populația ocupată rezidentă (15-64 ani)	PO	mil. pers.	2023 2007	7,61 8,84	7 6			0,29 Malta 0,16 Malta	7,39 6,95	41,36 Germania 37,40 Germania
84	Productivitatea nominală muncii pe persoană (% în media UE 27 = 100,0) (23 state membre)	W	%	2023 2007	84,2 44,2	15 26			56,8 Bulgaria 38,0 Bulgaria	100,0 100,0	200,3 Irlanda 179,7 Luxemburg
85	Productivitatea nominală muncii pe oră (% în media UE 27 = 100,0) (23 state membre)	W	%	2023 2007	74,0 44,2	15 26			56,2 Grecia 38,0 Bulgaria	100,0 100,0	196,8 Irlanda 179,7 Luxemburg
86	Rata de ocupare a populației în vârstă de 15-64 ani	RO	%	2023 2007	63,0 58,8	25 23			61,5 Italia 55,0 Malta	70,4 64,3	82,4 Olanda 77,0 Danemarca
87	Rata de activitate a populației active 15-64 ani	RA	% în total populație	2023 2009	66,8 54,1	26 27			66,7 Italia 54,1 România	75,0 69,2	85,5 Olanda 78,9 Suedia
88	Ponderea agriculturii, silviculturii și pescuitului în total populație ocupată	%PA	%	2023 2007	20,9 31,7	27 27			0,7 Luxemburg 1,2 Luxemburg	4,1 6,2	20,9 România 31,7 România
89	Ponderea salariaților în populația ocupată (15 ani și peste)	%S	%	2023 2007	86,2 66,3	18 26			70,1 Grecia 64,7 Grecia	86,4 82,5	92,4 Germania 92,8 Luxemburg
90	Ponderea lucrătorilor familiali neremunerați în populația ocupată*(15 ani și peste)	%LFN	%	2022 2007	2,7 12,6	26 27			0,0 Slovacia 0,0 Malta	1,0 2,0	2,9 Grecia 12,6 România
91	Ponderea lucrătorilor pe cont propriu în populația ocupată (15 ani și peste)	%LCP	%	2022 2007	11,5 21,2	18 24			7,6 Danemarca 7,0 Luxemburg	13,1 15,4	26,3 Grecia 29,0 Grecia

Nr. crt.	Indicatori	Simbol	UM	Anul/ Data	România				Niveluri UE 27		
					Nivel	Loc în UE 27	Culoare 2022 2007		Minim	Mediu	Maxim
92	Ponderea lucrătorilor pe cont propriu cu salariați în total lucrători pe cont propriu (15 ani și peste)	%LCPS	%	2022 2007	12,4 6,9	26 27			11,9 Lituania 6,9 România	31,7 31,1	50,3 Germania 45,7 Danemarca
93	Ponderea lucrătorilor pe cont propriu fără salariați în total lucrători pe cont propriu (15 ani și peste)	%LCPFS	%	2022 2007	87,6 93,1	26 27			49,75 Germania 54,3 Danemarca	68,3 68,9	88,15 Lituania 93,1 România
94	Salariul minim (existent în 19 în 2007 și 22 de state membre în 2023)	Smin	euro	S1 2024 S1 2007	743,37 115,27	20 18			477,04 Bulgaria 92,03 Bulgaria	- -	2.570,9 Luxemburg 1.570,28 Luxemburg
95	Salariul minim la Puterea de Cumpărare Standard (PCS)	SminPCS	euro	S1-2024 S1-2007	1108,48 184	18 27			798 Bulgaria 184 România	- -	1.912 Luxemburg 1.620 Luxemburg
96	Venitul net estimat pe durata vieții active (45 ani, estimări proprii pe baza veniturilor nete ale unei persoane singure, fără copii, care câștigă un venit net mediu pe economie)	VNVA	mii euro	2023 2007	499,7 178,2	26 26			421,0 Bulgaria 117,6 Bulgaria	1.269,8 687,1	2.206,6 Luxemburg 1.472,7 Luxemburg
97	Cost salarial mediu orar în industrie, construcții și servicii	CSO	euro	2023 2008	11,0 4,2	2 2			53,9 Luxemburg 34,6 Danemarca	31,8 21,6	9,3 Bulgaria 2,6 Bulgaria
98	Raportul de suport pentru sistemul public de pensii (număr de contribuabili ce revin la un pensionar)	RSSP	pers.	2022 2040	1,17 0,95	26 26			0,19 Danemarca 0,08 Danemarca	1,82 1,52	3,22 Cipro 2,82 Malta
99	Rata șomajului (% din populația activă, 15-74 ani)	Rsom	%	2023 2007	5,6 6,4	14 14			12,2 Spania 11,1 Slovacia	6,1 7,5	2,6 Cehia 3,8 Danemarca
100	Rata șomajului pe termen lung (% din populația activă, 15-74 ani)*	Rsomtl	%	2023	2,2	20			0,5 Olanda 0,6 Danemarca	2,1	6,2 Grecia
		Rsomtl	%	2007	3,2	18				3,2	8,3 Slovacia

Nr. crt.	Indicatori	Simbol	UM	Anul/ Data	România				Niveluri UE 27		
					Nivel	Loc în UE 27	Culoare 2022 2007		Minim	Mediu	Maxim
101	Rata șomajului tinerilor, în vârstă de 15-24 ani	Rsomt	%	2023 2007	21,8 20,1	23 22			28,7 Spania 25,2 Croația	14,5 16,0	5,9 Grecia 7,5 Danemarca
102	Indicele progresului social (2014, fără Cipru, Malta și Luxemburg)	IPS	scor	2023 2014	75,24 67,72	27 24			75,24 Romania 67,72 România	83,62	90,38 Danemarca 87,37 Olanda
103	Indicele dezvoltării umane	IDU		2022 2007	0,827 0,837	26 27			0,703 Bulgaria 0,837 România	0,899	0,952 Danemarca 0,965 Irlanda
104	Cheltuieli protecție socială	CPS%	euro/loc.	2022 2007	2.440 811	26 26			2.415 Bulgaria 577 Bulgaria	10.049 6.211	26.055 Luxemburg 15.046 Luxemburg
105	Persoanele aflate în situație de sărăcie materială severă*	PSMS	mii. pers.	2023 2007	3.739 8.032	24 26			13 Luxemburg 4 Luxemburg	1.085 -	5.781 Germania 8.415 Polonia
106	Persoanele aflate în situație de sărăcie materială severă, pondere în total populație*	PSMS%	%	2023 2007	19,8 38,0	27 26			2,0 Slovenia 0,8 Luxemburg	-	19,8 România 57,6 Bulgaria
107	Persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială*	PRSES	mii. pers.	2023 2007	6.033 9.940	23 22			105 Malta 73 Luxemburg	3.502	17.886 Germania 16.760 Germania
108	Persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială, pondere în total populație *	PRSES%	%	2023 2007	32,0 47,0	27 26			12,0 Cehia 13,9 Suedia	21,3	32,0 România 60,7 Bulgaria
109	Rata sărăciei în muncă (persoane în vârstă de 18 ani și peste)*	RSM%	%	2023 2007	15,3 17,4	27 27			2,4 Finlanda 3,3 Cehia	7,3	15,3 România 17,4 România
110	Ponderea veniturilor deținute de 40% cei mai săraci	VDS	%	2023 2007	19,9 16,5	23 27			18,0 Bulgaria 16,5 România	21,7	25,5 Slovacia 25,3 Slovenia
111	Cheltuieli totale pentru cercetare-dezvoltare	CTCD%PI B CTCD%PI B	% în PIB % în PIB	2023 2007	0,52 0,51	27 25			0,47 România 0,43 Bulgaria	2,2 1,9	3,6 Suedia 3,3 Finlanda

Nr. crt.	Indicatori	Simbol	UM	Anul/ Data	România			Niveluri UE 27			
					Nivel	Loc în UE 27	Culoare 2022 2007	Minim	Mediu	Maxim	
112	Cheltuieli guvernamentale pentru cercetare-dezvoltare	CGCD%PI B CGCD%PI B	% în PIB % în PIB	2023 2007	0,14 0,17	22 15			0,01 Malta 0,01 Malta	0,24 0,24	0,38 Germania 0,35 Germania
113	Cheltuieli totale pentru cercetare-dezvoltare	CTCD	mil. euro	2023 2007	1.675 653	14 17			126 Malta 32 Malta	- -	129.972 Germania 61.501 Germania
114	Cheltuieli totale pentru cercetare-dezvoltare	CTCDM	euro/ locuitor	2023 2007	69 31	27 26			69 România 18 Bulgaria	802 442	1.866 Danemarca 1.274 Suedia
115	Cheltuieli pentru cercetare-dezvoltare – sectorul întreprinderi	CCDSI	euro/ locuitor	2023 2007	54 13	27 26			54 România 6 Bulgaria	564 282	1.360 Suedia 1.040 Luxemburg
116	Cheltuieli pentru cercetare-dezvoltare- sectorul guvernamental	CCDSG	euro/ locuitor	2023 2007	23 10	24 26			3 Malta 1,4 Malta	91 60	328 Luxemburg 166 Luxemburg
117	Cheltuieli pentru cercetare-dezvoltare – sectorul universităţi	CCDSU	euro/ locuitor	2023 2007	10 7	26 26			7 Bulgaria 2 Bulgaria	182 97	671 Danemarca 285 Danemarca
118	Personal din cercetare-dezvoltare	PCD	echiv. normă întreagă	2023 2007	35.273 28.977	18 15			2.211 Malta 862 Malta	- -	817.400 Germania 506.450 Germania
119	Personal din cercetare-dezvoltare, pondere în ocupare totală	PCD%	% (echiv.no rmă întreagă)	2023 2007	0,44 0,31	27 27			0,44 România 0,31 România	1,55 1,00	2,48 Belgia 2,18 Luxemburg
120	Număr de cercetători	C	echiv. normă întreagă	2023 2007	20.743 18.808	17 15			1.269 Malta 492 Malta	- -	498.500 Germania 290.853 Germania
121	Cheltuieli cu sănătatea	CS	mil. euro	2022 2007	16.337 4.651	17 17			1660 Malta 316 Malta	- -	488.677 Germania 158.885 Germania

Nr. crt.	Indicatori	Simbol	UM	Anul/ Data	România			Niveluri UE 27			
					Nivel	Loc în UE 27	Culoare 2022 2007	Minim	Mediu	Maxim	
122	Cheltuieli cu sănătatea	CS%	% în PIB	2022 2007	5,7 3,6	26 26			5,5 Luxemburg 2,6 Cipru	10,4 6,5	12,6 Germania 7,7 Danemarca
123	Cheltuieli medii cu sănătatea pe locuitor	CMS	euro/ locuitor	2022 2007	857 223	27 26			857 România 174 Bulgaria	3.684 1.595	6.590 Luxemburg 3.686 Luxemburg
124	Cheltuieli cu pensiile	CP	mil. euro	2022 2007	23.595 8.039	14 17			1020 Malta 494 Malta	- -	457.623 Germania 299.530 Germania
125	Cheltuieli medii cu pensiile pe locuitor	CMP	euro/ locuitor	2022 2007	1.239 374	25 26			1112 Bulgaria 312 Bulgaria	4.421 2.856	11.546 Luxemburg 6.840 Luxemburg
126	NEETs – Ponderea tinerilor în vârstă de 15-29 ani care nu se regăsesc nici pe piața muncii, nici în sistemul de educație	NEETs	%	2023 2007	19,3 14,8	27 22			4,7 Olanda 5,3 Danemarca	11,2 13,2	19,3 România 20,3 Bulgaria
127	Rata de părăsire timpurie a sistemului de educație (% din populația în vârstă de 18-24 ani)*	RPT	%	2023 2007	16,6 17,3	27 23			2,0 Croația 4,1 Slovenia	9,5 14,7	16,6 România 36,5 Portugalia
128	Ponderea absolvenților de studii superioare (% din populația în vârstă de 18-74 ani)	%PSS	%	2023 2007	15,3 9,8	27 27			15,3 România 9,8 România	30,7 19,3	47,2 Irlanda 30,4 Finlanda
129	Procent din tinerii cu vârstă de 15 ani cu un nivel scăzut de cunoștințe în : Citit (2006- fără Cipru și Malta; 2022-fără Luxemburg)*	%TNSC	%	2022 2006	41,7 53,5	24 25			11,4 Irlanda 4,8 Finlanda	26,2 23,7	60,6 Cipru 53,5 România
130	Procent din tinerii cu vârstă de 15 ani cu un nivel scăzut de cunoștințe în : Știință (2006- fără Cipru și Malta; 2022-fără Luxemburg)*	%TNSSt	%	2022 2006	44,0 46,9	24 25			10,1 Estonia 4,1 Finlanda	24,2 20,8	51,8 Cipru 46,9 România

Nr. crt.	Indicatori	Simbol	UM	Anul/ Data	România				Niveluri UE 27		
					Nivel	Loc în UE 27	Culoare 2022 2007		Minim	Mediu	Maxim
131	Procent din tinerii cu vârstă de 15 ani cu un nivel scăzut de cunoștințe în : Matematică (2006- fără Cipru și Malta; 2022- fără Luxemburg)*	%TNSM	%	2022 2006	48,6 52,9	24 25			15,0 Estonia 6,0 Finlanda	29,5 24,7	53,6 Bulgaria 53,4 Bulgaria
132	Rata de angajare a noilor absolvenți (cu vârsta de 20-34 ani și care au absolvit sistemul de învățământ cu 1-3 ani înainte de anul de referință) ISCED 3-8 (total)	RANA	%	2023 2007	74,8 79,2	25 21			67,5 Italia 65,9 Italia	83,5 79,3	95,8 Malta 93,0 Malta
133	Participarea adulților la procesul de învățare continuă (25-64 ani)	PAIC	%	2023 2007	6,7 1,5	24 27			1,7 Bulgaria 1,5 România	12,8 7,9	38,8 Suedia 29,1 Danemarca
134	Cheltuieli publice pentru educație ca % din PIB	%CE	%	2022 2007	3,2 3,9	26 24			2,7 Irlanda 3,6 Grecia	4,7 4,7	7,1 Suedia 6,3 Suedia
135	Cheltuieli în instituții publice și private pentru fiecare elev– ISCED 0 (2012 – fără Grecia; 2021 – fără Estonia, Irlanda, Slovenia, Grecia)	CME	euro	2021 2012	1.730 617	23 26			1,730 România 617 România	7.019 5.164	20.763 Luxemburg 17.880 Danemarca
136	Cheltuieli în instituții publice și private pentru fiecare elev– ISCED 1-2 (2012 – fără Croația și Slovacia; 2021 – fără Grecia și Irlanda)	CME12	euro	2021 2012	1.672 774	25 25			1.672 România 774 România	7.619 6.039	22,542 Luxemburg 18.063 Luxemburg
137	Cheltuieli în instituții publice și private pentru fiecare elev - – ISCED 3-4 (2012 – fără Grecia și Italia; 2021 – fără Irlanda și Grecia.)	CME34	euro	2021 2012	2.067 821	25 25			2.067 România 821 România	8.858 -	23.646 Luxemburg 18.206 Luxemburg
138	Cheltuieli în instituții publice și private pentru fiecare elev– ISCED 5-8 (2012 – fără Danemarca, Luxemburg, Croația, Slovacia; 2021 – fără Irlanda și Grecia)	CME 58	euro	2021 2012	3.373 1.873	25 22			3.373 România Grecia 1.790 Bulgaria	11.808 9.489	41.892 Luxemburg 22.844 Suedia
139	Ponderea sectorului TIC în PIB (VAB) (date lipsă : 2008- Belgia,	TIC%PIB	%	2021 2008	4,47 3,16	14 17			3,45 Grecia 2,16 Lituania	5,49 -	10,26 Malta 6,68 Malta

Nr. crt.	Indicatori	Simbol	UM	Anul/ Data	România			Niveluri UE 27			
					Nivel	Loc în UE 27	Culoare 2022 2007	Minim	Mediu	Maxim	
	Cehia, Irlanda, Cipru, Luxemburg, Olanda, Polonia, Suedia ; 2021 – Irlanda, Spania, Italia, Cipru, Luxemburg)										
140	Ponderea gospodăriilor utilizatoare de internet în numărul total de gospodării (mediul urban)	INTG	%	2024 2007	94 22	14 25			82 Grecia 15 Bulgaria	93 56	99 Olanda 83 Olanda
141	Ponderea persoanelor care au utilizat internetul în ultimul an, în total populație	INTP	%	2024 2007	94 28	15 27			85 Croația 28 România	94 58	100 Danemarca 86 Olanda
142	Specialiști TIC	SPTIC	% în total ocupare	2021 2007	3,1 2,1	22 26			1,7 Grecia 1,2 Grecia	3,2 2,4	6,1 Irlanda 4,1 Suedia
143	Infrastructură autostrăzi	INFA	Km	2022 2007	949 281	19 22			0 Letonia 0 Letonia	- -	15.856 Spania 13.013 Spania
144	E_commerce-ponderea persoanelor care au utilizat internetul pentru a comanda bunuri și servicii	ECOM	%	2023 2020	50,3 37,9	26 26			45,2 Bulgaria 30,9 Bulgaria	69,6 64,7	92,4 Olanda 89,3 Danemarca
145	E_governance – Ponderea persoanelor care au utilizat internetul în interacțiunea cu autoritățile publice	EGOV	%	2022 2009	14 7	27 27			14 România 7 România	- -	78 Ungaria 73 Danemarca
146	Extracția internă de materiale (biomasă, minereuri metalifere, minereuri nemetalifere și materiale energetice fosile)	EIM	mil. tone	2023 2007	608,3 403,0	4 6			1,8 Malta 2,4 Malta	199,1 235,2	892,8 Germania 1.066,2 Germania
147	Extracția internă de biomasă	EIB	mil.tone	2023 2007	69,4 47,8	6 7			0,1 Malta 0,1 Malta	53,0 52,9	235,9 Franța 268,4 Franța
148	Extracția internă de minereuri metalifere	EIMM	mil. tone	2023 2007	3,6 0,2	8 14			0 pentru 13 state membre 0 pentru 11 state membre	8,7 5,2	88,4 Suedia 50,5 Suedia
149	Extracția internă de minereuri nemetalifere	EIMNM	mil. tone	2023 2007	511,1 306,9	2 5			0,5 Luxemburg 1,5 Luxemburg	124,7 149,7	563,8 Germania 624,2 Germania

Nr. crt.	Indicatori	Simbol	UM	Anul/ Data	România			Niveluri UE 27			
					Nivel	Loc în UE 27	Culoare 2022 2007	Minim	Mediu	Maxim	
150	Extracția internă de materiale / purtători de energie fosilă	EIMPEF	mil. tone	2023 2007	24,2 48,1	4 6			0 pentru 4 state membre 0 pentru 5 state membre	12,7 27,5	110,5 Germania 224,3 Germania
151	Importuri totale materiale (biomasă, minereuri metalifere, minereuri nemetalifere și materiale energetice fosile)	ITM	mil. tone	2023 2007	53,5 50,3	14 15			4,3 Malta 2,5 Malta	56,2 65,5	536,3 Germania 625,2 Germania
152	Importuri de biomasă	IB	mil. tone	2023 2007	13,4 6,9	13 16			0,6 Malta 0,6 Malta	7,1 6,9	113,1 Germania 99,8 Germania
153	Importuri de minereuri metalifere	IMM	mil. tone	2023 2007	10,5 14,0	11 10			0,2 Malta 0,2 Malta	7,8 10,8	110,1 Germania 129,3 Germania
154	Importuri de minereuri nemetalifere	IMN	mil. tone	2023 2007	8,1 5,7	11 16			0,4 Cipru 0,5 Cipru	3,4 4,5	43,1 Franța 68,5 Olanda
155	Importuri de materiale / purtători de energie fosilă	IMPEF	mil. tone	2023 2007	17,4 21,0	15 15			2,1 Malta 1,1 Malta	34,8 41,6	224,1 Germania 308,2 Germania
156	Exporturi totale materiale (biomasă, minereuri metalifere, minereuri nemetalifere și materiale energetice fosile)	ETM	mil. tone	2023 2007	47,3 24,6	11 17			0,5 Malta 1,2 Malta	25,0 21,1	354,6 Germania 397,5 Germania
157	Exporturi de biomasă	EB	mil. tone	2023 2007	26,9 4,8	9 21			0,1 Malta 0,1 Malta	7,4 5,1	101,0 Germania 96,6 Germania
158	Exporturi de minereuri metalifere	EMM	mil. tone	2023 2007	7,7 8,2	12 12			0,1 Malta 0,1 Malta	4,5 4,3	78,3 Germania 86,4 Germania
159	Exporturi de minereuri nemetalifere	EMN	mil. tone	2023 2007	3,4 3,6	19 18			0,0 Malta 0,0 Malta	2,9 2,8	57,1 Germania 87,2 Germania
160	Exporturi de materiale / purtători de energie fosilă	EMPEF	mil. tone	2023 2007	6,9 5,8	16 15			0,3 Malta 0,4 Cipru	8,1 7,3	168,8 Olanda 167,2 Olanda
161	Balanța comercială materiale (biomasă, minereuri metalifere, minereuri nemetalifere și materiale energetice fosile)	BCTM	mil. tone	2023 2007	6,2 25,7	18 12			-18,9 Suedia -7,5 Suedia	31,2 44,4	181,6 Germania 227,7 Germania

Nr. crt.	Indicatori	Simbol	UM	Anul/ Data	România			Niveluri UE 27		
					Nivel	Loc în UE 27	Culoare 2022 2007	Minim	Mediu	Maxim
162	Balanța comercială biomasă	BCB	mil. tone	2023 2007	-13,5 2,1	25 11	 	-20,0 Franța -16,9 Franța	-0,3 1,8	32,2 Italia 25,7 Italia
163	Balanța comercială minereuri metalifere	BCMM	mil. tone	2023 2007	2,8 5,8	11 8	 	-33,9 Suedia -19,2 Suedia	3,2 6,5	31,8 Germania 43,0 Germania
164	Balanța comercială minereuri nemetalifere	BCMN	mil. tone	2023 2007	4,7 2,1	5 12	 	-27,9 Spania -45,3 Germania	0,5 1,7	21,4 Franța 32,1 Olanda
165	Balanța comercială materiale / purtători de energie fosilă	BCMPEF	mil. tone	2023 2007	10,5 15,2	15 12	 	-0,7 Estonia 0,0 Malta	26,8 34,3	163,9 Germania 226,1 Germania

Legenda:

Clasa I – locul 1-9;

Clasa II – locul 10-18

Clasa III – locul 19-27

